

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 13. decembar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 13. decembra 2011.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO SIMATOVIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Vlada Republike Srbije
posredstvom Ambasade Republike Srbije
u Kraljevini Holandiji

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Vlada Kraljevine Holandije

I. PROCEDURALNI KONTEKST I ARGUMENTI

1. Dana 16. novembra 2011. godine Simatovićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) zatražila je da Franko Simatović (dalje u tekstu: optuženi) bude privremeno pušten na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta od 16. decembra 2011. do 9. januara 2012. (dalje u tekstu: Zahtev).¹ Odbrana tvrdi da će podneti garancije Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) kojima se potvrđuje da će Srbija postupati u skladu sa svim uslovima za privremeno puštanje na slobodu optuženog koje postavi Veće (dalje u tekstu: garancije Srbije) - čim ih Srbija dostavi.² Odbrana tvrdi da nema ni rizika od bekstva optuženog ni opasnosti po bilo koju žrtvu, svedoka ili drugo lice i skreće pažnju na činjenicu da se on predao Međunarodnom sudu dobrovoljno i da se pridržavao svih uslova prethodnih privremenih puštanja na slobodu.³ Odbrana dalje tvrdi da će se optuženi, ako mu se odobri privremeno puštanje na slobodu, pridržavati svih uslova koje odredi Veće.⁴ Najzad, odbrana tvrdi da bi prisustvo optuženog u Beogradu tokom sudskog raspusta u velikoj meri pomoglo u daljoj pripremi izvođenja dokaza odbrane koje će započeti ubrzo posle zimskog raspusta.⁵

2. Dana 18. novembra 2011. godine, država-domaćin je u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) dostavila dopis u kom navodi da se ne protivi Zahtevu.⁶

3. Tužilaštvo je 30. novembra 2011. dostavilo odgovor u kom se protivi Zahtevu (dalje u tekstu: Odgovor).⁷ Tužilaštvo tvrdi da Srbija još nije dostavila svoje garancije i da to nije učinila ni poslednji put kada je optuženi zatražio privremeno puštanje na slobodu.⁸ Tužilaštvo tvrdi da Veće ne bi trebalo da odobrava Zahtev pre nego što primi i pregleda garancije Srbije.⁹ Tužilaštvo tvrdi da se, bez tih garancija, povećava rizik da optuženi pobjegne i/ili ugrozi žrtve, svedoke i druga lica.¹⁰ Po mišljenju tužilaštva, rizik od bekstva je povećan zbog podmakle faze postupka i dokaza svedoka tužilaštva i Stanišićeve odbrane koji idu na štetu

¹ Zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 16. novembar 2011. godine.

² Zahtev, par. 8.

³ Zahtev, par. 6-7; Replika odbrane na Odgovor tužilaštva na Simatovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 6. decembar 2011. (dalje u tekstu: Replika), par. 2.

⁴ Zahtev, par. 10; Replika, par. 6.

⁵ Zahtev, par. 9. Replika, par. 8;

⁶ Dopis Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije u vezi s privremenim puštanjem na slobodu g. Franka Simatovića, 18. novembar 2011. (poverljivo).

⁷ Odgovor tužilaštva na Simatovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 30. novembar 2011, par. 1, 12, 16.

⁸ Odgovor, par. 5-7.

⁹ Odgovor, par. 7.

¹⁰ Odgovor, par. 7-8.

optuženog.¹¹ Tužilaštvo dalje tvrdi da bi privremeno puštanje na slobodu omogućilo optuženom da utiče na svedoke neposredno pre njihovog svedočenja tokom izvođenja dokaza odbrane.¹²

4. Odbrana je 2. decembra 2011. zatražila odobrenje da uloži repliku na Odgovor.¹³ Istog dana, Veće je dalo odbrani odobrenje da uloži repliku, naloživši joj da repliku dostavi do 5. decembra 2011. i o tome obavestilo strane u postupku u neformalnom saopštenju.

5. Odbrana je 6. decembra 2011. uložila repliku.¹⁴ Odbrana tvrdi da je 15. novembra 2011. prvi put zatražila od Srbije da dostavi garancije i da je posle toga u više navrata kontaktirala Nacionalni savet za saradnju s Međunarodnim tribunalom.¹⁵ Odbrana traži da Veće pozove Srbiju da iznese svoj stav u vezi s traženim garancijama i pozove predstavnika Srbije da obrazloži taj stav na javnom pretresu.¹⁶ Odbrana dalje traži da celokupna korespondencija u vezi s ovim pitanjem bude stavljena na uvid javnosti.¹⁷ Odbrana naposljetku tvrdi da, na osnovu pravila 54 Pravilnika, čak i u odsustvu garancija Srbije, Veće može da izda nalog Srbiji da postupa u skladu s uslovima privremenog puštanja na slobodu.¹⁸

II. MERODAVNO PRAVO

6. Pravilo 65 Pravilnika predviđa uslove pod kojima privremeno puštanje na slobodu nekog optuženog može biti odobreno. U skladu sa stavom (B) pravila 65, izmenjenog i dopunjenog 28. oktobra 2011. godine:

Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu u svakoj fazi sudskog postupka pre donošenja konačne presude samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na sudenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu. Postojanje dovoljno uverljivih humanitarnih razloga može se uzeti u obzir prilikom odobravanja takvog puštanja na slobodu.

¹¹ Odgovor, par. 10-11.

¹² Odgovor, par. 12-13

¹³ Zahtev Simatovićeve odbrane za odobrenje da uloži repliku na Odgovor tužilaštva na Simatovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 2. decembar 2011.

¹⁴ Replika.

¹⁵ Replika, par. 3.

¹⁶ Replika, par. 4.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ Replika, par. 5.

7. Uslovi navedeni u pravilu 65(B) Pravilnika predstavljaju minimalne uslove koje je potrebno ispuniti da bi se moglo odobriti privremeno puštanje na slobodu. Pretresna veća sve vreme zadržavaju diskreciono ovlašćenje da ne odobre privremeno puštanje optuženog na slobodu, čak i ako su se uverila da su ti uslovi ispunjeni.¹⁹

III. DISKUSIJA

8. Shodno pravilu 65(B) Pravilnika, veće ne može naložiti privremeno puštanje optuženog na slobodu dok ne pruži Srbiji priliku da se izjasni.²⁰ Srbija još nije iznela stav u vezi sa Zahtevom. Srbije nije iznela stav ni u vezi sa zahtevom optuženog za privremeno puštanje na slobodu podnetim pre donošenja Odluke Veća od 7. septembra 2011. godine, kojom je privremeno puštanje na slobodu uskraćeno zbog nepostojanja uverljivih humanitarnih razloga.²¹ Međutim, Veće napominje da je Srbija obnovila garancije za privremeno puštanje na slobodu u odnosu na sve ranije zahteve.²² Na toj osnovi, Veće predviđa da će Srbija dostaviti garancije. Veće nije sklono tome da se saziva javni pretres sa predstavnikom Srbije u vezi s tim garancijama. Uzimajući u obzir za kad se traži privremeno puštanje na slobodu Veće će, na izuzetnoj osnovi, doneti odluku po Zahtevu pre očekivanog podnošenja garancija Srbije.

9. Veće podseća na svoju Odluku od 7. septembra 2011. i diskusiju u toj odluci gde navodi da se uverilo da će se optuženi vratiti na suđenje i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili neko drugo lice ako mu se odobri privremeno puštanje na slobodu.²³ Veće nije primilo nikakve informacije koje ukazuju na promenu okolnosti s tim u vezi. U tom pogledu, Veće je uzelo u obzir podmaklu fazu postupka. Raniji zaključci Veća o kriterijumima iz pravila 65 Pravilnika delimično su se oslanjali na garancije Srbije. Stoga, iako može izdavati obavezujuće naloge državama, Veće nije sklono tome da optuženog privremeno pusti na slobodu bez garancija Srbije da će postupati u skladu sa svim uslovima

¹⁹ *Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina, Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića* (dalje u tekstu: *Tužilac protiv Popovića i drugih*), predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007., par. 5; Odluka po žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i po zahtevima za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 26. jun 2008; par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.7, Odluka po interlokutornoj žalbi Vujadina Popovića na Odluku po Popovićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 1. jul 2008, par. 5.

²⁰ V. takođe Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom pauze u suđenju, 7. septembar 2011. (dalje u tekstu: Odluka od 7. septembra 2011), par. 5.

²¹ *Ibid.*

²² V., na primer, Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu za vreme letnje pauze u radu Suda, 20. jul 2011. (poverljivo); Odluka po Simatovićevom hitnom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 21. april 2011. (dalje u tekstu: Odluka od 21. aprila 2011).

koje ono postavi u vezi s privremenim puštanjem na slobodu. Pod uslovom da se garancije Srbije obnove pre eventualnog perioda privremenog puštanja na slobodu, Veće se uverilo da će se optuženi pojaviti na sudenju i da on, ako bude privremeno pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jedu žrtvu, svedoka ili neko drugo lice.

10. Pre izmena i dopuna pravila 65(B) Pravilnika od 28. oktobra 2011, sudska praksa Žalbenog veća je predviđala da pretresno veće ne bi trebalo da odobri privremeno puštanje na slobodu u fazi postupka posle donošenja odluke na osnovu pravila *98bis*, izuzev ukoliko ne postoje uverljivi humanitarni razlozi koji pretežu u korist privremenog puštanja na slobodu.²⁴ Posle izmena i dopuna pravila 65(B) Pravilnika, Veće smatra da postojanje uverljivih humanitarnih razloga predstavlja faktor koji po svom nahodjenju može uzeti u obzir u bilo kojoj fazi postupka i da više nije preduslov za privremeno puštanje na slobodu.²⁵

11. Veće dalje smatra da prisustvo optuženog u Beogradu, a ne u Hagu, tokom privremenog boravka na slobodi može biti od pomoći braniocima u pripremanju njegove odbrane.²⁶ Iz gorenavedenih razloga, Veće odobrava privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog raspusta pod uslovom da odbrana podnese garancije Srbije pre nego što optuženi bude privremeno pušten na slobodu. Veće naglašava da je ova odluka zasnovana na pretpostavci da će Srbija blagovremeno obnoviti svoje ranije garancije za privremeno puštanje na slobodu. Veće će pregledati garancije Srbije čim ih odbrana podnese i bez odlaganja preinačiti svoju odluku u slučaju eventualnih anomalija.

12. Najzad, Veće napominje da su podnesci odbrane, Odgovor i ova odluka javni. Shodno tome, Veće smatra da je zahtev odbrane da celokupna korespondencija u vezi s ovim pitanjem bude stavljena na uvid javnosti bespredmetan.

IV. DISPOZITIV

13. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika i pod gorenavedenim uslovima, Veće delimično **ODOBRAVA** Zahtev;

²³ Odluka od 7. septembra 2011, par. 6-7.

²⁴ V. Odluka po hitnom Stanišićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 10. decembar 2010. (poverljivo), par. 5.

²⁵ V. takođe *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, Odluka kojom se odobrava Zahtjev Miće Stanišića za privremeno puštanje na slobodu, 18. novembar 2011, par. 14.

²⁶ Odluka od 21. aprila 2011, par. 12; Odluka po Hitnom Stanišićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 11. mart 2011, par. 16, 19.

14. **ODBIJA** zahtev za javni pretres sa predstavnikom Srbije i **PROGLAŠAVA** **BESPREDMETNIM** zahtev odbrane za stavljanje celokupne korespondencije u vezi s ovim pitanjem na uvid javnosti.

15. **POZIVA** Srbiju da do 16. decembra 2011. obnovi svoje garancije za privremeno puštanje na slobodu;

16. **NALAZE** sledeće:

- (a) u **petak, 16. decembra 2011. godine** (ili, u slučaju nepredviđenih događaja, prvog sledećeg dana kad je to izvodljivo) holandske vlasti će prebaciti optuženog na aerodrom Schiphol u Holandiji, ili, ako garancije Srbije ne budu obnovljene do 16. decembra 2011, onda će holandske vlasti **prvog dana kada to bude praktično izvodljivo posle datuma podnošenja garancija Srbije** prebaciti optuženog na aerodrom Schiphol u Holandiji;
- (b) na aerodromu Schiphol optuženi će biti privremeno predat pod nadzor zvaničnika Vlade Srbije, koji će u tu svrhu biti imenovani pre puštanja na slobodu u skladu s operativnim paragrafom 17(a) ove odluke i koji će pratiti optuženog preostalo vreme putovanja do njegovog boravišta u Srbiji;
- (c) optuženog će na povratku pratiti isti imenovani zvaničnici Vlade Srbije, koji će ga predati pod nadzor holandskih vlasti na aerodromu Schiphol u **četvrtak, 5. januara 2012. godine** ili pre tog datuma, a holandske vlasti će ga zatim prebaciti nazad u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) u Hagu;
- (d) za vreme trajanja privremenog boravka na slobodi, optuženi će se pridržavati sledećih uslova, a nadležni organi Vlade Srbije, uključujući lokalnu policiju, staraće se o poštovanju tih uslova:
 - (i) neće napuštati teritoriju grada Beograda;
 - (ii) predaće svoj pasoš i druge važeće putne isprave Ministarstvu pravde Republike Srbije (dalje u tekstu: Ministarstvo pravde);
 - (iii) pre nego što napusti PJUN u Hagu, dostaviće Ministarstvu pravde u Beogradu i sekretaru Međunarodnog suda adresu na kojoj će boraviti u Beogradu;

- (iv) javljaće se svakog dana, pre 13:00 časova, policiji u Beogradu u lokalnoj policijskoj stanici koju odredi Ministarstvo pravde, u skladu s operativnim paragrafom 17(b) ove Odluke;
- (v) daće saglasnost da Ministarstvo pravde kod lokalne policije u vezi s njegovim prisustvom vrši provere, kao i povremene nenajavljene posete optuženom od strane predstavnika Ministarstva pravde ili lica koje imenuje sekretar Međunarodnog suda;
- (vi) neće ni na koji način kontaktirati ni s jednom žrtvom ili potencijalnim svedokom, niti uticati na njih, odnosno, neće se ni na koji drugi način mešati u postupak ili sprovođenje pravde;
- (vii) neće o svom predmetu razgovarati ni sa kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocima;
- (viii) neće tražiti direktan pristup dokumentaciji ili arhivama, niti uništavati dokaze;
- (ix) strogo će se pridržavati svih uslova koje postave nadležni organi Vlade Srbije neophodnih da bi te vlasti mogle da ispune svoje obaveze na osnovu ovog naloga i svojih garancija;
- (x) vratiće se na Međunarodni sud u **četvrtak, 5. januara 2012. godine**, ili pre tog datuma;
- (xi) strogo će se pridržavati svakog daljeg naloga Veća kojim se izmene uslovi privremenog puštanja na slobodu ili kojim se ono ukine;

17. **TRAŽI** od Vlade Srbije da preuzme odgovornosti, kako sledi:

- (a) da imenuje zvaničnike Vlade Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat i koji će pratiti optuženog od aerodroma Schiphol do njegovog boravišta u Srbiji i da, čim to bude izvodljivo, obavesti Veće i sekretara Međunarodnog suda o imenu tih zvaničnika;
- (b) da odredi policijsku stanicu u Beogradu kojoj će se optuženi javljati svakog dana tokom privremenog boravka na slobodi i da, čim to bude izvodljivo, obavesti Veće i sekretara Suda o nazivu i lokaciji te policijske stanice;
- (c) da obezbedi poštovanje uslova koji su optuženom određeni ovim nalogom;

- (d) za ličnu bezbednost i sigurnost optuženog dok traje njegov privremeni boravak na slobodi;
 - (e) za sve troškove vezane za prebacivanje optuženog s aerodroma Schiphol u Beograd i nazad;
 - (f) za sve troškove u vezi sa smeštajem i bezbednošću optuženog dok traje njegov privremeni boravak na slobodi;
 - (g) da optuženom ne izda novi pasoš ili druga dokumenta koja bi mu omogućila da putuje;
 - (h) da svake nedelje podnosi pismeni izveštaj Veću u vezi s pridržavanjem odredbi ovog Naloga od strane optuženog;
 - (i) da bez odlaganja uhapsi i pritvori optuženog ako on prekrši bilo koji od uslova ovog Naloga; i
 - (j) da odmah izvesti Veće o svakom eventualnom kršenju gorenavedenih uslova;
18. **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda:
- (a) da se konsultuje s Ministarstvom pravde Holandije o praktičnim aranžmanima za puštanje optuženog na slobodu;
 - (b) da zadrži optuženog u PJUN u Hagu dok Veće i sekretar ne budu obavešteni o imenu zvaničnika Vlade Republike Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat;
19. **ZAHTEVA** od vlasti svih država kroz koje će optuženi putovati:
- (a) da optuženog drže pod nadzorom sve vreme koje on provede u tranzitu na aerodromu; i
 - (b) da optuženog, ako pokuša da pobjegne, uhapse i pritvore do povratka u PJUN u Hagu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra engleska verzija.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 13. decembra 2011. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]